

Secretarieel jaarverslag Cuypersgenootschap 2014

Dit jaarverslag is een gecombineerd verslag over het jaar 2014 van de Vereniging en Stichting Cuypersgenootschap. Zowel vereniging als stichting zijn twee afzonderlijke organen die gezien hun doelstelling en werkzaamheden nauw met elkaar zijn verbonden. Beide organen hebben afzonderlijke statuten.

30 jaar Cuypersgenootschap/jubileumreis

In januari 2014 is het dertig jaar geleden dat het Cuypersgenootschap werd opgericht. In de afgelopen 30 jaar zijn door ons toedoen veel monumenten van de ondergang gered en behouden en daarnaast hebben we veel wetenschappelijk werk gepubliceerd over 19^e- en 20^{ste} eeuwse erfgoed. Ook zijn er lezingen en excursies georganiseerd. In 1997 kregen voor ons werk de monumentenprijs van het Prins Bernhardfonds.

Ter gelegenheid van ons jubileum werd in het weekend van 10 t/m 12 oktober 2014 een jubileumreis langs de Rijn georganiseerd in de voetsporen van de naamgever van ons genootschap, Pierre Cuypers. Onze standplaats voor overnachting, ontbijt en diner was het Contel Hotel in Koblenz. Op dag 1 zijn we opgestapt vanuit de stations van 's-Hertogenbosch-Oost en Venlo. Na een rit op de Duitse Autobahn, hebben wij een bezoek gebracht aan de vroeg-neogotische Apollinariskirche (1838-1857, Ernst Friedrich Zwirner) van Remagen. In de middag vond na een flinke klim voor de meeste van ons een rondleiding plaats in Slot Stolzenfels, een juweeltje van 19^e-eeuwse Rijnromantiek, naar ontwerp van Karl Friedrich Schinkel (1836-1842). Beide objecten gaven een prachtig uitzicht over de Rijn.

Op dag 2 moesten we al zeer vroeg opstaan voor een lange, maar zeer interessante dag. Al vroeg in de morgen waren wij in de binnenstad van Mainz voor een bezoek aan de Dom. Pierre Cuypers heeft tussen 1872-1877 het bouwwerk ingrijpend gerestaureerd en van een nieuwe oostelijke vieringtoren voorzien. Na het bezoek aan de Dom was er vrije tijd om door het centrum te wandelen en te lunchen. In de middag stond Wiesbaden aan de overkant van de Rijn op het programma. In twee groepen werd onder begeleiding van een zeer ervaren gids een rondwandeling gehouden door de stad die een geheel ander geschiedenis heeft dan de oude bisschopsstad Mainz. Onder meer werd een bezoek gebracht aan de Marktkirche (1853-1862, Carl Boos). Vanwege een besloten evenement konden we helaas het Kurhaus alleen van de buitenkant zien. Als extraatje werd ter afsluiting aan de excursie in Wiesbaden nog een bezoek gebracht aan de Russisch-Orthodoxe Kirche (1847-1855) op de Neroberg. Op de terugweg naar het hotel reden we langs het fraaie bergachtige landschap van de Taunus omdat het eerste stuk van de weg langs de Rijn door wegwerkzaamheden was afgesloten. Vanaf Lorch kon de bus weer langs de rechteroever van de Rijn rijden naar Koblenz, waar we met uitleg van onze secretaris konden genieten van het prachtige gebied met zijn stadjes en burchten. Na het diner in ons hotel in Koblenz werd voor de volhouders nog een avondwandeling gehouden langs bijzondere bouwwerken in Koblenz waar we nog op een terrasje gezellig kunnen terugkijken op deze geslaagde dag.

Op dag 3 stonden we weer vroeg op en moesten we na het ontbijt al weer gaan uitchecken voor onze terugreis richting Nederland. In Köln/Keulen hebben we eerst een stop en rondleiding bij de Christi Auferstehungskirche (1968-1970) in de Keulse wijk Lindenthal. Deze bijzondere kerk van Gottfried Böhm is een hoogtepunt in het oeuvre van deze bijzondere architect. Bij die kerk werd ook de

groepsfoto gemaakt. Na het bezoek aan de kerk, gingen wij naar de binnenstad waar we een vrij middagprogramma hadden. Helaas ging de tijd veel te snel voor deze zeer interessante stad die door bombardementen in de Tweede Wereldoorlog zwaar heeft geleden. We moesten alweer halverwege de middag de bus in voor onze terugreis naar Venlo en 's-Hertogenbosch.

Deze reis was een groot succes ondanks het intensieve programma. Voor deze reis hebben 37 leden aangemeld. We hadden de bus bijna vol. Complimenten voor penningmeester Jan Dekkers die heel veel tijd heeft ingestoken voor de organisatie van deze reis en onderweg een zeer deskundige uitleg heeft gegeven over diverse bezienswaardigheden die we hebben gezien. Ook het weer was prima en we hebben in een kort tijdsbestek heel veel mooie hoogtepunten van Duitse erfgoed kunnen bewonderen. In het Cuypersbulletin 2014, nrs. 3/4 is een uitgebreid verslag van de reis met de groepsfoto opgenomen.

Door deze succesvolle reis zijn in de toekomst plannen om bijvoorbeeld korte meerdaagse excursies te organiseren naar hoogtepunten van 19^e- en 20^{ste}-eeuws erfgoed in onze omringende landen en/of in Nederland. Wel is een voorwaarde dat deze excursies kostendekkend moeten zijn.

Beleidsplan 2011-2016

Op 28 november 2010 is op het landgoed Mariënwaerdt te Beesd een zgn. heidag gehouden. Het doel van dit overleg was de ambities en uitdagingen van het Cuypersgenootschap voor de komende vijf jaar te inventariseren, met als uiteindelijk doel een 'vijfjarenmasterplan' voor het Cuypersgenootschap. Op deze manier kan Cuypersgenootschap binnen een overzichtelijke tijdshorizon de ambities concreet maken, knelpunten constateren en zo gemakkelijker (strategische) keuzes maken.

Van het overleg is een zgn. Startdocument vijfjarenplan Cuypersgenootschap gemaakt waarin de volgende vijf punten aan de orde komen:

1. Werkveld en ambities
2. Organisatie
3. Leden
4. Communicatie
5. Inkomsten

Deze vijf punten zijn uitgewerkt in het Startdocument en deze punten zijn in de jaren daarna verder ingevuld. Op 9 februari 2014 is er een vervolgoverleg gehouden voor de periode 2014 en volgende jaren. Van dat overleg is een verslag gemaakt dat als werkdocument op de agenda zal blijven staan.

Ledenadministratie

Op 31 december 2014 waren er statutair 341 leden ingeschreven. Op 31 december 2013 waren er 344 leden. 13 leden hebben in 2014 opgezegd. 7 door vervallen of overleden. 4 nieuwe leden zijn bijgekomen. De ledendaling blijft een zorgelijke ontwikkeling. Daarnaast zijn nog een groot aantal leden die hun contributie nog niet tijdig hebben voldaan. Per 1 januari 2015 waren er statutair 324 leden ingeschreven.

Bestuurssamenstelling

Op 31 december 2014 bestaat het bestuur van de Vereniging Cuypersgenootschap en Stichting Cuypersgenootschap uit: prof. dr. Vladimir Stissi (voorzitter), Leo Dubbelaar (secretaris), drs. Jan Dekkers (penningmeester), David Mulder (voorzitter werkgroep Amsterdam, 2^e secretaris en redacteur jaarboek) en mr. Marcel Richter.

Herman Wesselink vervult het redacteurschap van het Cuypersbulletin. De ledenadministratie wordt gedaan door Marc Stegeman. De heren Wesselink en Stegeman maken geen deel uit van het bestuur van vereniging en stichting.

Het bestuurslidmaatschap wordt door de bestuursleden gecombineerd met hun dagelijkse drukke werkzaamheden wat soms niet eenvoudig is en veel tijd vraagt. We hopen dat u daarvoor begrip toont en dat sommige zaken noodgedwongen niet vlekkeloos gaan zoals het eigenlijk zal moeten gebeuren. Uitbreiding van het bestuur of hulp aan activiteiten door leden wordt zeer op prijs gesteld.

De behoudsacties in Amsterdam en directe omgeving worden geleid door een actieve werkgroep die door een aparte voorzitter (David Mulder) en secretaris (Edzard Lisser) wordt gecoördineerd. Het bestuur blijft verantwoordelijk voor de activiteiten van de werkgroep. De werkgroep heeft een afzonderlijk jaarverslag over 2014 opgesteld.

De behoudsacties elders in het land worden geleid en gecoördineerd door de secretaris, bijgestaan door actief vrijwilliger Norman Vervat. Dankzij de inzet van Norman kunnen we een groot aantal behoudsacties voor bedreigd erfgoed oppakken.

Huisvesting secretariaat

In 2014 is het secretariaat van Boskoop verhuisd naar Zoetermeer, het woonadres van de secretaris. Het postadres (postbus 575, 6800 AN Arnhem) blijft ondanks de zeer hoge kosten gehandhaafd om verwarring in de adressering te voorkomen. Statutair is de vereniging het Cuypersgenootschap gevestigd in Ohé en Laak, gemeente Maasgouw. De Stichting Cuypersgenootschap is statutair gevestigd in Linne, gemeente Maasgouw.

Excursies en lezingen

Op 10 mei 2014 werd de voorjaarsexcursie gehouden in Budel-Dorplein en Weert. In Budel-Dorplein maakte we een rondrit langs het fraaie erfgoed van de industrienederzetting die eind 19^e- eeuw is ontstaan in de nabijheid van een zinkfabriek, gesticht door de fabrikantenfamilie Dor. De nederzetting is beschermd dorpsgezicht en vele panden (hotel, directeurswoningen, arbeidershuizen, gevangenis e.d.) hebben de status als rijksmonument. Ook bezochten wij de inmiddels gesloten Sint Jozefkerk (zie verder bij behoudsacties). Lunch en aansluitende Algemene ledenvergadering werden in het dorp gehouden.

Na de lunch hebben wij in Weert twee belangrijke wederopbouwobjecten van Pierre Weegels bezocht, waaronder het recreatiecomplex De Lichtenberg (1954-1961) met o.m. openluchttheater, tennisbanen, zwembad en Mariakapel. Het deels gesloten complex wordt na jarenlang verval weer opgeknapt en is inmiddels als rijksmonument aangewezen. De leegstaande Fatimakerk (1954-1955) is in maart 2014 gekocht door een particulier met het doel dat de kerk een maatschappelijke functie krijgt met behoud van de monumentale onderdelen.

Ondanks het regenachtige weer was het een geslaagde excursie met dank aan Herman Wesselink en Norman Vervat voor de organisatie. 27 leden hebben deelgenomen aan de excursie.

In plaats van de najaarsexcursie werd in het weekend van 10 t/m 12 oktober 2014 de jubileumreis langs de Rijn in Duitsland gehouden.

Er zijn in het verslagjaar geen lezingen georganiseerd.

Publicaties

In het verslagjaar zijn drie Cuypersbulletins verschenen met dank aan redacteur Herman Wesselink. De nummers 3 en 4 zijn gecombineerd. Helaas hebben we het niet gered om vier bulletins te laten verschijnen. De bulletins zijn geplaatst op de website.

In het verslagjaar hebben eindelijk een jaarboek kunnen uitgeven. Het is een Liber Amicorum voor Manfred Bock: prof.dr. Manfred Bock, in de periode 1986-2006 Hoogleraar Geschiedenis van de Bouwkunst aan de Universiteit van Amsterdam. De bundel bevat naast een beknopte biografie en lijst van publicaties, diverse bijdragen van oud-leerlingen van Bock met uiteenlopende onderwerpen. Op 8 september 2014 is het boek op een besloten bijeenkomst gepresenteerd. Verder is in het

verslagjaar gewerkt aan de uitgave van het jaarboek 2014 met als thema het overkoepelende sacrale architectuur in de 19^{de} en 20^{ste} eeuw. In de zomer van 2015 zal dit jaarboek verschijnen. Coert Krabbe en David Mulder zijn redacteurs van dit jaarboek.

Het redigeerwerk van de reeds aangekondigde en langverwachte uitgave van de door de secretaris vervaardigde DVD “3500 Katholieke Parochiekerken in Nederland 1853-1995” over de rooms-katholieke kerkbouw in Nederland is na vertraging in 2011 verder ter hand genomen. Na verwachting zal in 2014-2015 het redigeerwerk worden afgerond. Probleem is nu de kwaliteit van de gescande foto's. Deze is onvoldoende. De meeste foto's moeten opnieuw worden ingescand. Medio 2015 is dan ook besloten om samen te werken met BOEI die de site “www.Reliwiki.nl” in eigendom heeft. Door ontwikkelingen is uitgifte van een DVD inmiddels achterhaald en de informatie over de kerken is beter toegankelijk door een goede website die overzichtelijk is en aangevuld kan worden. Bovendien staan al veel foto's van de kerken op Reliwiki.

Algemene ledenvergaderingen

Op 10 mei 2014 werd de Algemene Ledenvergadering gehouden in Gemeenschapscentrum De Schakel, Sint Barbaraweg 1, te Budel-Dorplein. In de vergadering werd o.m. de jaarrekening 2013 vastgesteld.

In verband met de jubileumreis naar Duitsland is in het najaar geen gebruikelijke algemene ledenvergadering gehouden. De begroting voor 2015 wordt geagendeerd voor de voorjaarsvergadering op 6 juni 2015.

Financiën

Voor het financieel jaarverslag 2014 wordt verwezen naar het verslag en uitleg van de penningmeester.

Website

In het verslagjaar is door Ivan Kisjes de ombouw van de site gereed gekomen. Bij de conversie van de oude naar de nieuwe website zijn een aantal achterliggende pagina's niet meegenomen. Dat is gelukkig weer hersteld. Ook kon een groot aantal gegevens uit de voormalige website www.cuypersjaar.nl/www.pierreucuyers.nl toch nog achterhaald worden. Er is een begin gemaakt worden om de website te actualiseren. Een aantal gegevens zijn verouderd.

Deelname in werk- klankbordgroepen

In het verenigingsjaar heeft het genootschap deelgenomen in gemeentelijke werk- en klankbordgroepen en commissies voor bijvoorbeeld uitbreiding van gemeentelijke monumentenlijsten, monumenten- c.q. erfgoedbeleid. In de gemeenten Amsterdam, Hilversum, Bloemendaal, Alphen aan den Rijn, Katwijk, Wassenaar, Voorschoten, Tilburg, Valkenburg a/d. Geul, Landgraaf en Eijsden-Margraten zijn door het Cuypersgenootschap vertegenwoordigers namens het bestuur afgevaardigd.

Het Platform Mariaplaats waarin het Cuypersgenootschap deel neemt aan het overleg tussen plaatselijke en landelijke erfgoedinstanties in Utrecht is niet meer actief. Wel is de website van het platform nog wel in de lucht. Door aftreden van bestuurslid Hugo Landheer in 2010 is er geen vaste vertegenwoordiger van het Cuypersgenootschap in het platform.

Behoudsacties

De meeste behoudsacties zijn georganiseerd in samenwerking met diverse lokale behoudsorganisaties en Bond Heemschut. Een overzicht van de acties staat hieronder aangegeven. In het verslagjaar is wel een einde gekomen aan de langstlopende behoudsactie. Helaas niet met het gewenste resultaat. Het St. Ludwig-complex in Vlodrop is alsnog gesloopt na een pittige strijd met de Maharishi-beweging om het behoud, die van 1997 tot en met 2014 heeft geduurd. Ons aanvankelijke succes tot plaatsing op de rijksmonumentenlijst is door verdere jurisprudentie op het gebied van gebouwd erfgoed teniet gegaan. Wel krijgt de strijd van St. Ludwig een plaats in de

geschiedenis van de Nederlandse Monumentenzorg. Er zijn in die tijd vele Kamervragen gesteld en door uitspraken van rechtbanken en Raad van State is belangrijke jurisprudentie ontstaan. Met name geeft het voor gemeenten duidelijkheid in handhaving van monumenten die door verwaarlozing van de eigenaar en verval kunnen verdwijnen.

Religieus erfgoed

De ontkerkelijkheid in Nederland is inmiddels een bekend gegeven. De grote kerkgenootschappen reageren op de krimp van het ledenaantal met de afstoting van gebouwen, vaak uit puur economische overwegingen. Daarnaast speelt bij de Rooms-Katholieke kerk het priestertekort ook een grote rol omdat katholieke parochies moeten gaan fuseren. Ook de protestanten stoten door het Samen-op-Wegproces gebouwen af. Veel monumentale kerkgebouwen verliezen hun oorspronkelijke functie en staan voor de uitdaging om een nieuwe functie te krijgen, wat niet eenvoudig is. Met name monumentale kerken die geen monumentenstatus bezitten worden bij sluiting direct in hun voortbestaan bedreigd. Voor het Cuypersgenootschap is het een grote uitdaging om met name de bedreigde “parels” van de ondergang te redden. In 2010 is een start gemaakt met het selecteren van monumentale onbeschermd RK-kerken in Noord-Brabant en Limburg. Ook de protestantse kerk van Kerkdriel is daar in meegenomen. Een groot aantal aanwijzingsverzoeken zijn al ingediend en worden door lokale overheden behandeld. In de praktijk biedt de monumentenstatus (helaas) niet langer garantie voor behoud van het religieus erfgoed. Bepalend is of er voor het kerkgebouw een herbestemming kan worden gevonden om gevallen zoals bij de St. Ludwig-Vlodrop te voorkomen.

Door een flinke toename van bedreigde of op termijn bedreigde monumentale kerkgebouwen worden de behoudsacties van het genootschap voor het grootste deel gedomineerd door religieuze gebouwen ten opzichte van overige categorieën monumenten die bij leegstand makkelijker kunnen worden herbestemd. Met diverse organisaties wordt intensief samengewerkt.

Overzicht behoudsacties

NB. De behoudsacties in Amsterdam zijn opgenomen in het jaarverslag van de werkgroep Amsterdam en worden hieronder niet meer afzonderlijk opgenomen.

Nieuwe behoudsacties in 2014 zijn m.u.v. Amsterdam gestart in:

- Weesp, RK-Sint Laurentiuskerk, Herengracht 16, 1876-1877 Th. Asseler, toren van A. Bruning toegevoegd in 1900. In augustus 2014 heeft de projectontwikkelaar als nieuwe eigenaar een plan ontwikkeld waarbij de inmiddels gesloten kerk met instemming van de wethouder zal worden gesloopt en de karakteristieke toren gehandhaafd blijft. Kerk en toren zijn gemeentelijk monument. In samenwerking met Bond Heemschut wordt geprobeerd om de kerk te behouden.
- Egmond aan Zee, Blokhuis De Geveerde Kikker, Boulevard 23, 1922, bouwpakket fa. Christoph & Unmack. Eind februari 2014 is het rijksmonument door brand zeer zwaar beschadigd. De eigenaar heeft vervolgens de gemeente Bergen verzocht tot sloop van het aangetaste rijksmonument. De RCE heeft in haar advies moeten concluderen dat herstel van de verbrande onderdelen niet meer mogelijk is en heeft positief op de slooopaanvraag geadviseerd. In juni 2014 is zienswijze gegeven aan de ontwerp-omgevingsvergunning voor sloop. De zienswijze is door de gemeente ongegrond verklaard en de vergunning is alsnog verleend. In oktober is het pand gesloopt. Er zal ingezet worden tot reconstructie van het verwoeste pand op een andere plek binnen Egmond.
- Heemstede, voormalige provinciale monumenten Van Merlenlaan 4 en grafmonumenten begraafplaats Herfstlaan 1. In februari 2014 heeft de provincie Noord-Holland in het kader van nieuw monumentenbeleid het voornemen om drie provinciale monumenten in Heemstede uit te schrijven uit het provinciale register. Vervolgens is aan de gemeente het verzoek gedaan om deze monumenten toe te voegen aan de gemeentelijke monumentenlijst. In 2015 zal de gemeente een besluit nemen nadat advies van de monumentencommissie is

- ingewonnen. De eigenaren hebben positief gereageerd.
- Den Haag, Schoenmakersvakschool, Crispijnstraat, 1921. De projectontwikkelaar/eigenaar wil sloop van de school omdat herbestemming en aanpassing economisch en financieel niet haalbaar zijn. In juli 2014 is de gemeente verzocht om het schoolgebouw te beschermen. Ook de bewoners uit de omgeving willen graag handhaving van het monumentale pand en zijn in onderhandeling met de eigenaar om het pand aan te kopen. Den Haag kent een zeer streng aanwijzingsbeleid waarbij alleen de top van het geïnventariseerde monumentenbestand een beschermde status krijgt. Voor het overige wordt gekozen om te werken met beschermde stadsgezichten. De school voldoet niet aan de top en vooralsnog kiest de gemeente niet voor een monumentenstatus.
 - Rotterdam-Zuid, Zuiderziekenhuis, Groene Hilledijk 315, 1929-1939, W.G. Witteveen en A. van der Steur. De projectontwikkelaar wil het complex met uitzondering van het poortgebouw slopen. In februari 2014 is hiervoor de monumentenstatus aangevraagd bij de gemeente. In het overleg tussen gemeente, projectontwikkelaar en Cuypersgenootschap/Heemschut is bereikt dat er nader onderzoek door BOEI komt tot behoud van het complex waarvoor de gemeente financiën beschikbaar stelt. De ontwikkelaar kan nabij het ziekenhuis woningen bouwen.
 - Rotterdam, Dijkzigtziekenhuis, dr. Molenwaterplein 60, 1952-1961, Adriaan Viergever en B.M. den Hollander. Er zijn aanwijzingen dat het bijzondere monument gesloopt zal worden. In april 2014 is bij de gemeente de monumentenstatus aangevraagd.
 - Utrecht, gevel LOKV-pand, Ganzenmarkt 6, 1984, Mart van Schijndel. In januari 2014 is de petitie Stichting Mart van Schijndel tot behoud van de met sloop bedreigde gevel ondersteund. De gemeente Utrecht heeft de gevel inmiddels als gemeentelijk monument aangewezen.
 - IJsselstein, Groene Kruisgebouw, Kronenburgplantsoen 13-15, 1934-1935, J. van der Krift. In mei 2014 is de gemeente verzocht om het pand te beschermen. Het pand wordt bedreigd met sloop vanwege de herinrichting van het kasteelterrein. De herinrichting wordt gesteund door de gemeente. In november 2014 is het verzoek door de gemeente afgewezen na een negatief advies van de monumentencommissie. Er is geen bezwaar ingesteld.
 - Moerdijk. In november 2014 is een reactie naar de gemeenteraad van Moerdijk verzonden op de nieuwe Cultuurhistorie- en archeologiekaart en erfgoedverordening.
 - Oosterhout, Houten prefab woonhuis Niel van Steenbergen, Warandelaan 43, 1955, Spezia Holzblockhaus. Op 1 april 2014 heeft de gemeente Oosterhout besloten om de gemeentelijke monumentenstatus op te heffen op verzoek van de eigenaar omdat de voorgenomen verkoop van het pand wegens de beschermde status lastig is. Het advies van de monumentencommissie tot handhaving van de beschermde status is niet overgenomen. In mei 2014 is bezwaar tegen het besluit aangetekend. De bezwarencommissie van de gemeente heeft geadviseerd om het bezwaar gegrond te verklaren. De gemeente heeft nog medio 2015 geen besluit op bezwaar genomen. Deze behoudsactie wordt samen met Bond Heemschut gedaan.
 - Berlicum, RK-Sint Petruskerk, Kerkwijk 44, 1932-1933/1951, Dom. P. Bellot & H.C. v.d. Leur/J. Strik. In 2013 is de monumentenstatus van de inmiddels leegstaande kerk door de Raad van State vernietigd wegens onzorgvuldige besluitvorming door de gemeente Sint Michielsgestel. In november 2014 is de gemeente verzocht om met name het monumentale priesterkoor van Bellot te behouden. Medio 2015 wordt bekend dat de hele kerk op het naoorlogse torenfront na gesloopt en vervangen wordt door nieuwbouw.
 - Veldhoven, gemeentelijke monumentenlijst. In juni 2014 is de gemeente verzocht om 8 monumentwaardige panden te beschermen. Door bezuinigingen heeft het gemeentebestuur de bescherming van de panden opgeschort. In april 2015 heeft de gemeente onze aanvraag tot plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst afgewezen. Wel zal de gemeente op termijn de panden via aanpassing van bestemmingsplannen beschermen. Tegen het besluit is bezwaar ingediend.
 - Venray, uitbreiding gemeentelijke monumentenlijst. In maart 2014 is de gemeente Venray verzocht om de monumentenlijst uit te breiden waarbij een lijst van 18 objecten zijn

bijgevoegd. Met name het postkantoor (1951, sloopvergunning in 2010 verleend) en het vm. raadhuis van Wanssum (1954, A.J. Kropholler, bedreigd door aanleg watergeul afwatering Maas) worden op korte termijn bedreigd.

- Stein (L), bescherming wederopbouwerfgoed. In januari 2014 is een verzoek aan de gemeente Stein gedaan tot bescherming van de belangrijkste bouwwerken uit de wederopbouwperiode. Het nieuwe college heeft ons verzoek opgepikt en wil een gemeentelijke monumentenlijst vaststellen. De bedoeling is om in 2014 een plan de campagne op te stellen en vanaf begin 2015 te starten met de aanwijzingen.
- Ochten, vm. Raadhuis Echteld, 1951-1952, J. Evers. In oktober 2014 is een zienswijze gedaan tegen het Bestemmingsplan Aldi Ochten. De Aldi wil op de plaats van het monumentale raadhuis een supermarkt realiseren. De gemeente Neder-Betuwe heeft op onjuiste wijze in november 2011 de monumentenstatus er af gehaald zodat belanghebbende partijen niet de mogelijkheid hebben gehad om bezwaar te maken tegen de afwijzing. In februari 2015 is het bestemmingsplan vastgesteld en zijn onze bezwaren ongegrond verklaard. Alleen is het bestemmingsplan voorzien van een cultuurhistorische schets.
- Kranenburg-Vorden, Antoniuskerk. In februari 2014 is er een steunbetuiging gedaan aan de Stichting Gelderse Kerken voor de restauratie van de kerk van Cuypers.
- Aalten, 19^e-eeuwse Boerderij Hogestraat 69 II. Bij de gemeente Aalten is in maart 2014 bezwaar ingediend tegen het afvoeren van de gemeentelijke monumentenlijst vanwege voortschrijdend verval. In overleg met de gemeente is besloten het bezwaar niet door te zetten onder voorwaarde dat bij de nieuwbouw de beeldbepalende kenmerken worden opgenomen. Inmiddels is het pand gesloopt en wordt passende nieuwbouw gerealiseerd.
- Kampen, Schoolgebouw, Buiten Nieuwstraat 85, 1874, onderdeel van het rijksmonumentale Van Heutszkazerne. De huidige eigenaar DeltaWonen heeft een sloopaanvraag ingediend. In oktober 2014 hebben wij het verzoek van Stichting Stadsherstel Kampen tot bescherming als gemeentelijk monument ondersteund. In 2015 wordt het overleg met de gemeente voortgezet. In februari 2015 heeft de gemeente de aanvraag monumentenstatus afgewezen nadat ze “in gebreke” waren gesteld over de verdere afhandeling van het verzoek. Tegen de afwijzing is bezwaar ingediend.
- Beleidsnota Cultuurhistorisch Erfgoed Hengelo 2014-2022. Er is in mei 2014 een zienswijze gedaan naar de gemeente Hengelo Ov.
- Objecten Vliegveld Twente, 1931/1940-1945/periode koude oorlog. De gemeente Enschede heeft het verzoek in oktober 2014 in behandeling genomen.
- Enschede, naoorlogse panden. In samenwerking met Heemschut is in december 2014 bij de gemeente een verzoek gedaan tot bescherming nadat de gemeente heeft besloten haar eigen beleid tot bescherming niet voor te zetten na zienswijzen van de eigenaren.
- Boerderij Hearewei 6 te Pietersbierum, 19^e-eeuw. In de zomer van 2014 is de leegstaande en verlaten boerderij door brand zwaar beschadigd. De RCE heeft na de brand het voornemen om de restanten van de boerderij van de rijksmonumentenlijst af te voeren. Tegen dat voornemen is in december 2014 zienswijze ingediend bij de gemeente Franekeradeel. De gemeente heeft in januari 2015 aan de RCE meegedeeld geen bezwaren te hebben tegen voorgenomen afvoer.
- Groningen, Finse School, Helper Westsingel, 1948-1950. Dit type houten schoolgebouw, waarvan het hout uit Finland komt, is op veel plekken in Nederland in de wederopbouwtijd gerealiseerd. In Groningen staan twee Finse scholen als ensemble bij elkaar. Juist door deze combinatie zijn beide scholen in 2004 aangewezen als gemeentelijk monument. Nu heeft de gemeente plannen om één van de twee scholen te slopen wegens achterstallig onderhoud en ontwikkelingen op deze locatie. In december 2014 is bezorgdheid kenbaar gemaakt aan de monumentencommissie. Niettemin heeft de gemeente in 2015 de sloopvergunning verleend en tegen deze vergunning is bezwaar aangetekend.

In 2014 zijn de volgende behoudsacties m.u.v. Amsterdam beëindigd:

(NB. Zolang de panden bij onherroepelijke wettelijke behoudsprocedures nog niet gesloopt zijn, zal

het Cuypersgenootschap blijven inzetten voor behoud)

- Broek in Waterland, Woningbouwcomplex Burg. P.Ph. Paulplantsoen voor bejaarden, 1954, K.F. Simons. (beschermd)
- Egmond aan Zee, Blokhuis De Geveerde Kikker, Boulevard 23, 1922, bouwpakket fa. Christoph & Unmack. (rijksmonument verwoest door brand in februari 2014; restant daarna gesloopt)
- Teylingen, monumentenbeleid. (21 monumenten van Sassenheim zijn afgevoerd na vaststellen nieuw beleid)
- Sassenheim, Woonhuis Hoofdstraat 205. (afgevoerd van monumentenlijst na vaststellen nieuw beleid gem. Teylingen en vervolgens daarna gesloopt)
- IJsselstein, Groene Kruisgebouw, Kronenburgplantsoen 13-15, 1934-1935, J. van der Krift. (wordt niet beschermd. Een slooopaanvraag is ingediend)
- Hank, RK-kerk OLV. Onbevlekt Ontvangen, Kerkstraat 15, 1912-1915/1957-1958, J. van Groenendael/J. de Jong. (beschermd)
- Standdaarbuiten, Sint Jan de Doperkerk, 1924, J. Oomen. (beschermd)
- Moergestel, Villa Van Delft Oirschotseweg 15, 1947-1948, Jos. Bedaux. (wordt niet beschermd)
- Vlijmen-Vliedberg, H. Goddelijke Voorzienigheidkerk, 1961-1962, H.M. Koldewey. (niet beschermd)
- Kerkdriel, Herv. Kerk, 1952-1953, H.A. en G. Pothoven. Gemeente Maasdriel heeft in augustus definitief 2014 besloten de kerk als monument aan te wijzen.
- Kerkdriel, RK-H. Martinuskerk, 1954-1955, Deur en Pouderoyen. Gemeente Maasdriel heeft in augustus 2014 definitief besloten de kerk als monument aan te wijzen Het bezwaar van het kerkbestuur tegen de aanwijzing is in november 2014 ongegrond verklaard.
- Ammerzoden, RK-H. Willibrorduskerk, 1952-1953, H. van Putten. Gemeente Maasdriel heeft in augustus 2014 definitief besloten de kerk als monument aan te wijzen Het bezwaar van het kerkbestuur tegen de aanwijzing is in november 2014 ongegrond verklaard.
- Neerkant, Sint Willibrorduskerk, Dorpsstraat 31, 1956-1957, Jos Deltrap. (beschermd)
- Maashees, H. Antonius Abtkerk, 1951, C.H. de Bever. (beschermd)
- Vlodrop-Station, Hoofdgebouw College St. Ludwig, Station 24, 1906-1909, Q. Borren (gesloopt in februari-maart 2015 na uitspraak van voorzieningenrechter Raad van State)
- Meerssen, RK-H. Jozef Arbeiderskerk, Pastoor Creusenplantsoen 25, 1958-1959, Charles Eyck & Harry Koene. (beschermd)
- Aalten, 19^e-eeuwse Boerderij Hogestraat 69 II. (gesloopt; nieuwbouw met beeldbepalende kenmerken)
- Nes-Ameland, Clemenskerk, 1870, P.J.H. Cuypers. In februari 2013 is de kerk door brand verwoest waarbij oorspronkelijke inventarisstukken verloren zijn gegaan. Medio 2015 zal worden begonnen met de herbouw van de kerk waarbij de belangrijke architectuur van Cuypers behouden blijft. De kerk blijft rijksmonument.
- Stiens, Locomotiefloods NFLS Lutschedyk, 1903. In oktober 2014 is deloods aangewezen als eerste gemeentelijk monument van Leeuwarderadeel. Het bezwaar van de eigenaar is in maart 2015 ongegrond verklaard. De behoudsactie, opgestart in 2005, is hiermee beëindigd.
- Onstwedde, boerderij Dorpsstraat 1. Bezwaar tegen intrekken gemeentelijke monumentenstatus door gemeente Stadskanaal ongegrond verklaard omdat door de gemeente wordt aangegeven dat in het bestemmingsplan en beschermd dorpsgezicht zorgvuldig wordt omgegaan met de invulling van het gebied. De boerderij was als monument aangewezen vanwege de prominente plaats in het beschermd dorpsgezicht en niet vanwege de architectuur en ouderdom. Er is geen beroep tegen het besluit ingesteld.

Lopende behoudsacties 2013 m.u.v. Amsterdam die voor 2010 zijn opgestart:

- Duivendrecht, RK-Sint Urbanuskerk met pastorie, 1877, Th. Asseler. In 2004 rijksaanvraag ingediend. In februari 2013 heeft het rijk onze aanvraag afgewezen omdat er al genoeg

kerken uit het oeuvre van Asseler op rijksniveau zijn beschermd. Er is bezwaar tegen het besluit ingediend. Dit bezwaar is in oktober 2013 ongegrond verklaard. Er is geen beroep bij de rechtbank ingesteld vanwege de strenge beleidsregels van het rijk. De kerk komt nu in aanmerking voor bescherming als gemeentelijk monument. Hiervoor moet door de gemeente Ouder-Amstel nog beleid worden ontwikkeld.

- Bussum, Herv. Verlosserkerk, H.A. Lorentzweg 59 hoek Ceintuurbaan, 1956-1957, C.H. Nielsen. Bescherming is in december 2010 aangevraagd bij de gemeente. De kerk wordt meegenomen in plan tot uitbreiding gem. monumentenlijst. Op 3 maart 2015 heeft de gemeente besloten om de monumentenstatus in procedure te brengen.
- Rotterdam, Tuindorp Vreewijk, 1920-1935, M.J. Granpré Molière Het ziet er naar uit dat in 2012 bescherming van grote delen van het tuindorp waaronder de door het Cuypersgenootschap aangevraagde rijksstatus voor een aantal woningen wordt gehonoreerd. In mei 2014 is het besluit ontvangen. Alleen de panden Bree 110 -206, Klaphek 1-2 en Maarland 5-67 worden niet door het rijk aangewezen. Voor deze panden is in augustus 2014 bij de gemeente de gemeentelijke monumentenstatus aangevraagd.
- Aardenburg, Stadhuis, Markt 7, 1950-1951, J.A. Wentink. De rijksaanvraag, ingediend in oktober 2009, is in januari 2012 afgewezen. Tegen het besluit van het rijk is geen bezwaar ingediend. Bij de gemeente Sluis is in maart 2012 de gemeentelijke monumentenstatus aangevraagd. Najaar 2012 wordt duidelijk dat het pand behouden blijft en wordt herbestemd als archeologisch museum. De gemeente Sluis ontwikkelt in 2013 een monumentenbeleid waarin het mogelijk wordt om gemeentelijke monumenten aan te wijzen. Onze aanvraag wordt daarin meegenomen. In mei 2013 is een erfgoedvisie vastgesteld waarop een zienswijze is ingediend. In september 2013 is het voorgenomen beleid door de gemeenteraad vastgesteld met de bepaling dat eigenaren toestemming moeten geven tot bescherming. In juni 2015 gaat het nieuwe erfgoedbeleid in de inspraak.
- Vlodrop-Station, Hoofdgebouw College St. Ludwig, Station 24, 1906-1909, Q. Borren Rechtbank heeft beroep Maharishibeweging (Meru) tegen besluit minister om het hoofdgebouw niet af te voeren van de rijksmonumentenlijst in 2010 ongegrond verklaard. Ook het beroep tegen dwangsomhandhaving van de gemeente Roerdalen tot herstel schade van de illegale sloop is afgewezen. De Meru is tegen de uitspraken van de rechtbank in hoger beroep gegaan bij de Raad van State. De beroepen zijn in 2011-2012 ongegrond verklaard. In maart 2012 heeft de Meru voor de derde keer een slooiaanvraag ingediend. Deze is door de gemeente Roerdalen, die altijd voorstander van sloop is geweest, in september 2012 gehonoreerd omdat volgens de gemeente het klooster niet kan worden herbestemd. Tegelijkertijd heeft de gemeente ook de dwangsomprocedure opgeschort. Tegen de besluiten van de gemeente is bezwaar gemaakt en bij de rechtbank beroep aangetekend nadat de gemeente in januari 2013 de sloopvergunning definitief heeft verleend. Gedurende de behandeling van het beroep heeft de Meru aangegeven dat het klooster niet zal worden gesloopt. In juni 2014 is het beroep bij de rechtbank Roermond behandeld. De rechtbank heeft ons beroep in september 2014 ongegrond verklaard omdat we niet hebben kunnen bewijzen dat de cijfers in het door de Meru en gemeente ingebrachte Arcadis-rapport onrechtmatig zijn en dat ons ingebrachte rapport te algemeen is. Wel heeft de rechter een opmerking geplaatst dat de noodzakelijke vergunningen in het kader van de flora- en faunawet na de verlening van de vergunning achteraf zijn verleend of nog in procedure zijn. Tegen de uitspraak van de rechtbank is door Cuypersgenootschap en Burgercomité hoger beroep bij de Raad van State ingesteld. Doordat inmiddels ook de vergunningen in het kader van de flora- en faunawet zijn verleend, heeft de MERU aangekondigd om medio november 2014 te beginnen met sloop van het rijksmonument. Door deze aankondiging waren wij genoodzaakt om een voorlopige voorziening bij de Raad van State aan te vragen. Door de uitspraak van de rechtbank waren wij in feite gedwongen om een tegenrapport te maken waarbij de cijfers in het Arcadis-rapport onderuit gehaald moesten worden. Alleen hadden wij niet de financiële middelen om aan een deskundige instelling een tegenrapportage te laten maken. Gelukkig kregen we medewerking van TAK architecten die ook van mening waren dat de cijfers van Arcadis te hoog waren. Ze boden aan om een tegenrapportage te

maken maar gaven ook aan dat het tijdsbestek om gedurende de beroepsprocedure een gedegen rapportage te vervaardigen te kort was. Op 19 december 2014 heeft de voorzieningenrechter van de Raad van State uitspraak gedaan en ons verzoek afgewezen. Daar komt op neer dat de Raad van State ons verweet dat we te laat waren met het leveren van een tegenrapport en dat dit al in de beroepszaak bij de rechtbank had moeten gebeuren. Wel was het opvallend dat de rechter aankondigde dat de omgevingsvergunning en uitspraak van de rechtbank waarschijnlijk door de Raad van State bij de behandeling van de bodemprocedure vernietigd zou worden omdat de benodigde vergunningen in het kader van de flora- en faunawet pas achteraf zouden worden verleend. De MERU wilde de uitspraak van de in de bodemprocedure hangende hoger beroep niet afwachten en begon op eigen risico in februari 2015 met de sloop om te voorkomen dat vanaf het broedseizoen de werkzaamheden niet zouden mogen worden uitgevoerd. Zij ging er vanuit dat de gemeente niet zou gaan handhaven of een boete zou opleggen als de omgevingsvergunning door de Raad van State zou worden vernietigd. In mei 2015 is uitspraak gedaan door de Raad van State waarbij de uitspraak van de rechtbank en de verleende omgevingsvergunning in stand is gehouden.

- Landgraaf (Schaesberg-Eikske), RK-kerk H. Michaël of Het Eikske, De Wendelstraat 16, 1955-1956, J.J. Fanchamps. Rechtbank heeft beroep tegen afwijzing rijksaanvraag in september 2011 ongegrond verklaard. Vervolgens is in oktober 2011 bij de gemeente een aanvraag gemeentelijke monumentenstatus ingediend. Deze is in behandeling. In 2013-2014 is nog steeds overleg met de gemeente over dit dossier. Het streven is om tot een herbestemming van de kerk te komen.
- Heerlen-Vrieheide, RK-kerk Christus Koning Vrieheide, Zes Landenstraat 12, 1964-1965, J.J. Fanchamps. Aanvraag tot bescherming bij de gemeente Heerlen ingediend in juni 2008. Sloopvergunning in juni 2008 afgegeven. In maart 2011 is de kerk als gemeentelijk monument aangewezen. Parochie is tegen aanwijzing in beroep bij de rechtbank gegaan. Passende bestemming als gemeentearchief komt in zicht. De rechtbank heeft het bezwaar van de parochie ongegrond verklaard. Parochie is in hoger beroep bij de Raad van State gegaan. In augustus 2014 heeft de Raad van State echter besloten dat de gemeente niet zorgvuldig is geweest in de besluitvorming en het aanwijzingsbesluit vernietigd. Daarnaast wordt de kerk medio 2014-2015 aangewezen als rijksmonument in het kader van aanwijzingsprogramma 1959-1965.

Lopende behoudsacties 2014 die in 2010 m.u.v. Amsterdam zijn opgestart.

- Halfweg, RK-kerk OLV. Geboorte, dr. Schaepmanstraat 9, 1928-1929, J. Kuyt. In januari 2010 is de gemeente Haarlemmerliede verzocht om de kerk te laten beschermen. Het kerkbestuur stuurt aan op gedeeltelijk behoud van de kerk. In 2013-2014 is nog steeds geen besluit genomen. Wel is er overleg met leden van het college en ambtenaren. De zaak ligt nog steeds muurvast. Wel heeft in februari 2015 een gebiedsvisie over de dorpskern ter inzage gelegen en daar zijn zienswijze op ingediend. Ook in de gebiedsvisie zal de kerk gedeeltelijk worden behouden, waarbij het waardevolle interieur ingrijpend wordt aangetast. Pas na de vaststelling van de gebiedsvisie wil de gemeente een besluit nemen over onze aanvraag. Informeel is i.s.m. Heemschut overleg gaande.
- Wassenaar. Medio 2013 is gestart met het voorontwerp parapluplan waarin beeldbepalende panden via het bestemmingsplan worden beschermd. Bij het vaststellen van het ontwerpplan zijn een aantal panden toegevoegd. In september 2014 zou het definitieve bestemmingsplan vastgesteld worden. Door de inmiddels nieuw aangetreden gemeenteraad is het niet vastgesteld en is opnieuw een voorbereidingsbesluit vastgesteld. Het na de raadsverkiezingen van 2014 aangetreden nieuwe gemeentebestuur wil dat het erfgoedbeleid versoberd wordt.
- Voorschoten, RK-Moeder Godskerk, Bar. Schimmelpennick v.d. Oyelaan 18, 1966-1967, H. Nefkens. De secretaris ziet als lid van de plaatselijke klankbordgroep toe op de ontwikkelingen van het monumentenbeleid van Voorschoten.
- Hank, RK-kerk OLV. Onbevlekt Ontvangen, Kerkstraat 15, 1912-1915/1957-1958, J. van

- Groenendael/J. de Jong. In december 2010 is de gemeente Werkendam verzocht om de kerk te beschermen. In juni 2012 is door de gemeente uitstel gevraagd om te beslissen. De gemeente wil de aanwijzing van de kerk als monument combineren met het aanwijzen van een aantal panden als gemeentelijk monument. In juni 2014 is de kerk alsnog als monument aangewezen. Het bezwaar van het kerkbestuur is in mei 2015 ingetrokken.
- Moerdijk, RK-Sint Stephanuskerk, Steenweg 49, 1956-1957, J.J.M. van Halteren. In mei 2010 is de rijksstatus aangevraagd. Deze is in april 2012 door het rijk afgewezen na negatief advies van de Raad voor Cultuur. Mede namens Bond Heemschut is in september 2012 de gemeente Moerdijk verzocht om de bedreigde kerk te beschermen. Inmiddels is ook de monumentenverordening van de gemeente aangepast zodat het mogelijk is om gemeentelijke monumenten aan te wijzen. De monumentencommissie heeft positief geadviseerd. In augustus 2013 heeft de gemeente besloten om alleen de klokkentoren als gemeentelijk monument aan te wijzen en de monumentenstatus voor de kerk niet toe te kennen. Tegen het besluit is bezwaar ingediend. Het bezwaar is in januari 2014 behandeld door de bezwarencommissie en de commissie heeft de gemeente geadviseerd om het bezwaar gegrond te verklaren omdat de gemeente onzorgvuldig is geweest in de besluitvorming en de belangen niet goed heeft afgewogen. Naar aanleiding van het bezwaar heeft de gemeente samen met het kerkbestuur een verzoek gedaan tot overleg om uit de impasse te komen. Gemeente en kerkbestuur zien geen mogelijkheden tot een herbestemming van de kerk en willen graag dat het bezwaar wordt ingetrokken zodat de kerk snel gesloopt kan worden om vandalisme tegen te gaan. Dit overleg heeft medio 2014 een vervolg gekregen en de gemeente heeft aan ons het voorstel gedaan tot onderzoek naar herbestemming. Gedurende het overleg met de gemeente wordt besluitvorming op het bezwaar met instemming opgeschort. Medio 2015 is samen met het gemeente- en kerkbestuur een overeenkomst getekend waarbij er een herbestemmingsonderzoek, uitgevoerd door BOEI zal worden gedaan. Voor dit onderzoek is subsidie ontvangen van de RCE. Indien herbestemming onhaalbaar wordt, zullen wij niet verder procederen.
 - Tilburg, bescherming wederopbouwerfgoed. Gemeente weigert monumentenlijst uit te breiden, terwijl er wel geïnventariseerd is. Delen van het NS-station van Van der Gaast kwamen mogelijk in gevaar door uitblijven bescherming. Inmiddels is het station opgenomen in het aanwijsprogramma wederopbouw 1959-1965 en is in april 2015 aangewezen als rijksmonument. In november 2014 heeft de nieuwe gemeenteraad besloten tot uitbreiding van de monumentenlijst met toevoeging van wederopbouwpannen. Het Cuypersgenootschap wordt betrokken bij de selectie van de panden.
 - Meerssen, RK-H. Jozef Arbeiderskerk, Pastoor Creusenplantsoen 25, 1958-1959, Charles Eyck & Harry Koene. In juni 2010 is de gemeentelijke aanvraag afgewezen. Bezwaar in juli 2011 ongegrond verklaard ondank positief advies monumentencommissie. Beroep bij rechtbank gestaakt. Rijksaanvraag in november 2011 ingediend. Gemeente en kerkbestuur reageren positief op rijksaanvraag. De kerk zal in het kader van het aanwijsprogramma wederopbouw 1959-1965 als rijksmonument worden aangewezen. Deze aanwijzing werd door de minister in juli 2014 bekrachtigd.
 - Kerkrade-Rolduckerveld, RK-kerk H. Blijde Boodschap, Dir. Van der Mühlenstraat 50, 1963-1965, M.G.E. Hoen. In november 2010 gemeente Kerkrade verzocht tot bescherming. Kerk is in februari 2012 onttrokken aan de eredienst. Gemeente heeft de aanvraag nog steeds in behandeling. Monumentencommissie is positief over bescherming. De gemeente heeft in 2014 nog geen besluit genomen. Verder is met de gemeente overleg gaande over de ontwikkeling van het gemeentelijk monumentenbeleid.
 - Emmen, Gereformeerde Zuiderkerk, Wilhelminastraat, 1922-1923, Y. van der Veen. Pas in 2013 heeft de gemeente na dwangsomprocedure de monumentenprocedure opgestart. In mei 2013 is de kerk aangewezen als gemeentelijk monument. Het kerkbestuur heeft bezwaar en beroep ingesteld bij resp. gemeente en rechtbank. De bezwaarprocedure is door de gemeente ongegrond verklaard. Het beroep tegen het aanwijzingsbesluit is in november 2014 door de rechtbank ongegrond verklaard. In 2015 loopt nog een hoger beroep bij de Raad van State tegen de uitspraak van de rechtbank

Lopende behoudsacties 2014 die in 2011 m.u.v. Amsterdam zijn opgestart.

- Hilversum, illegale reclames aan gevels van beschermde monumenten. In november 2011 is de gemeente verzocht om handhavend op te treden. Medio 2014 is er formeel nog niet op ons verzoek gereageerd, waarbij de gemeente in juni 2014 in gebreke is gesteld. Na deze ingebrekestelling is de gemeente in actie gekomen en de zaak in behandeling genomen.
- Waalwijk, H. Antonius van Paduakerk, 1960-1962, H.M. Koldewey. In april 2011 is de gemeente verzocht om de kerk te beschermen. In december 2013 is ons verzoek door de gemeente afgewezen nadat we de gemeente in het kader van de wet Dwangsom in gebreke hebben gesteld omdat er niet gereageerd werd op ons verzoek. Reden van de afwijzing is dat het kerkbestuur tegen aanwijzing is en de gemeente het voornemen heeft om een monumentenstop in te stellen. Monumentencommissie is wel positief. Tegen dit besluit is in januari 2014 bezwaar ingediend. Een voorgenomen hoorzitting door de bezwarencommissie is in maart 2014 door de gemeente afgezegd omdat de zaak nog in de welstandscommissie behandeld moest worden en de gemeente opnieuw een besluit zal nemen op grond van het advies van de commissie. Er is tot juni 2015 nog geen nieuwe hoorzitting gepland. Wel is op 26 maart 2015 een discussieavond gehouden over het toekomstig monumentenbeleid. De kerk zal in de discussie over het beleid worden meegenomen.
- Vlijmen-Vliedberg, H. Goddelijke Voorzienigheidkerk, 1961-1962, H.M. Koldewey. In juli 2011 is de gemeente Heusden verzocht om de kerk te beschermen. Dit is in december 2011 afgewezen. Vervolgens is bezwaar ingediend omdat de procedure niet volgens de verordening is gevolgd. Na uitvoerige behandeling waarbij een onafhankelijk onderzoek naar de monumentwaarde is uitgevoerd, is het verzoek alsnog in december 2012 opnieuw afgewezen ondanks positief advies van de monumentencommissie. Opnieuw is bezwaar tegen de afwijzing ingediend. De bezwaarschriftencommissie heeft de gemeente in mei 2013 geadviseerd om het bezwaar gegrond te verklaren. In augustus 2013 heeft de gemeente ons bezwaar ongegrond verklaard en het advies van de bezwaarschriftencommissie niet meegenomen omdat het kerkbestuur een intentie-overeenkomst heeft afgesloten met een woningstichting en zorgverlener waarbij op de plaats van de kerk zorgwoningen worden ontwikkeld met behoud van slechts alleen de toren. Tegen het besluit van de gemeente is bij de rechtbank beroep ingesteld. Er is door Tarra Architectuur een alternatief plan ontwikkeld voor invulling van het gebied met behoud van de kerk. De rechtbank heeft het beroep in april 2014 behandeld. In oktober 2014 heeft de rechtbank het beroep ongegrond verklaard en het besluit van de gemeente in stand gehouden. Tegen de uitspraak is geen hoger beroep ingesteld.
- Vinkel gem. Maasdonk, RK-kerk OLV. Rozenkrans, 1954-1955, J.A. de Reus. In september 2011 is de gemeente verzocht om de kerk te beschermen. In september 2013 is de kerk aangewezen als monument. Het kerkbestuur heeft tegen het besluit bezwaar ingediend. Het bezwaar is in december 2014 ongegrond verklaard. Per 1-1-2015 is Vinkel ingedeeld bij de gemeente 's-Hertogenbosch.
- Best, RK-St. Lidwinakerk, 1964-1965, C.H. de Bever. Telefonisch is eind 2011 meegedeeld dat de kerk in 2012 als gemeentelijk monument zal worden aangewezen. Medio 2015 wordt besluitvorming verwacht.
- Best-Wilhelminadorp, RK-kerk Sint Antonius van Padua, 1949, Geenen & Oskam. Blijkens telefonische mededeling bleek er geen voornemen van de gemeente Best om de in de verordening voorgeschreven monumentenprocedure op te starten. In maart 2012 is de gemeente in gebreke gesteld omdat de wettelijke termijnen om een besluit te nemen zijn verstreken. De voorgeschreven procedure wordt nu gevolgd en de dwangsom is door de gemeente aan ons overgemaakt. In februari 2014 is vernomen dat het kerkbestuur akkoord gaat met de redengevende beschrijving. Besluitvorming wordt medio 2015 verwacht.
- Cuijk, Sint Jozefskerk, 1963-1964, Taen en Nix. Verzoek tot aanwijzing ingediend in juli 2011. De besluitvorming is vervolgens aangehouden in afwachting van gemeentelijk monumentenbeleid. In november 2013 heeft de gemeente bericht dat het voornemens is om

- de kerk aan te wijzen als monument en hebben dit voornemen kenbaar gemaakt aan het kerkbestuur. Het kerkbestuur is positief. In 2014 is nog geen bericht van de gemeente ontvangen. De gemeente wil de kerk verwerven en herbestemmen. Zodra het koopcontract is getekend zal de kerk als monument worden beschermd.
- Budel-Dorplein, RK-Sint Jozefkerk, 1951-1952, N.H. Pontzen. Rijksaanvraag ingediend in december 2011. Gemeente, kerkbestuur en Raad voor Cultuur zijn positief. In januari 2014 is de kerk door de minister als rijksmonument aangewezen. Tegen de aanwijzing is door de rechtsopvolger van het oude kerkbestuur bezwaar ingediend. Op grond van het bezwaar heeft de minister in juli 2014 opnieuw een heroverwegingsbesluit genomen en geconcludeerd dat de kerk is getoetst op onjuiste beleidsregels. De beleidsregels wederopbouw zijn zo streng dat een monument moet behoren tot de top. De minister is van mening dat de kerk niet behoort tot de top en heeft alsnog de kerk van de lijst afgevoerd. Het bezwaar van het kerkbestuur is voor 80 procent ongegrond verklaard. Tegen het besluit van de minister wordt geen beroep ingesteld. In september 2014 is de gemeente Cranendonck verzocht om de kerk op gemeentelijk niveau te beschermen. De monumentencommissie heeft positief geadviseerd en er wordt nu een redengevende omschrijving opgesteld.
 - Nederweert-Eind, H. Gerardus Majellakerk, 1955-1956, P.H. Weegels. Rijksaanvraag, ingediend in december 2011. De gemeente Nederweert en de Raad voor Cultuur hebben positief geadviseerd. In maart 2015 is de kerk aangewezen als rijksmonument met instemming van het kerkbestuur.
 - Horst, RK-Sint Lambertuskerk, 1951-1952, Alfons Boosten. Rijksaanvraag ingediend in december 2011. Pas in voorjaar 2014 heeft de gemeente Horst aan de Maas positief geadviseerd. Aan de Raad voor Cultuur is medio 2014 nog advies gevraagd.
 - Echt, RK-Pius X-kerk, 1958-1959, J. Zollner. In mei 2011 is de gemeente Echt-Susteren verzocht om de kerk te beschermen. Het verzoek is in oktober 2011 afgewezen. Bezwaarprocedure is ingesteld omdat de voorgeschreven procedure ingevolge de verordening niet is gevolgd. In oktober 2012 is het bezwaar ongegrond verklaard ondanks een positief advies van de monumentencommissie tot bescherming. Tegen het besluit is in december 2012 bij de rechtbank beroep aangetekend. De kerk is in oktober 2012 aan de eredienst onttrokken vanwege het begeven van de verwarmingsinstallatie. In december 2012 heeft het kerkbestuur bij de gemeente een sloopaanvraag ingediend. De sloopaanvraag is door de gemeente aangehouden in afwachting van de behandeling van het beroep. In juli 2013 heeft de rechtbank ons beroep ongegrond verklaard en de gemeente in het gelijk gesteld. Er is geen hoger beroep bij de Raad van State ingesteld. De kerk is in januari en februari 2014 gesloopt.
 - Doetinchem, H. Geestkerk, 1964-1965, J.A. Dresmé. De gemeente had in 2014 het voornemen om de kerk als monument te laten aanwijzen. Nadat de Nederlands Gereformeerde Gemeente als nieuwe eigenaar is gehoord, heeft de gemeente in mei 2015 het beschermingsverzoek afgewezen. Tegen de afwijzing zal bezwaar worden ingediend.
 - Meppel, Woningcomplex Evertsenstraat 1-15/M.A. de Ruyterstraat 39-45, 1947-1949, Romke de Vries. De aanvraag is in behandeling genomen bij de gemeente. In 2014 is er nog geen besluit genomen. In november 2013 is de provincie Drenthe verzocht om het complex als provinciaal monument te beschermen. De provincie heeft het voornemen om het complex medio 2015 als monument aan te wijzen.
 - Meppel, Woonhuis 'het Klokkehuis' Groenmarkt 2, ca. 1850. In februari 2013 zienswijze ingebracht op bestemmingsplan Kromme Elleboog. Gemeente heeft in 2014 nog geen besluit genomen, maar zal dat medio 2015 wel doen.
 - Haren (Gr), Zoölogisch laboratorium, 1952-1953, Rijksgebouwendienst. Er is een cultuurhistorisch onderzoek uitgevoerd door de Rijksuniversiteit Groningen. Gemeente heeft overleg met de eigenaar en wil dat zorgvuldig oppakken. Voornemen van de gemeente is om het pand medio 2015 te laten aanwijzen als monument. We worden regelmatig door de gemeente op de hoogte gehouden van de stand van zaken.

Lopende behoudsacties 2014 die in 2012 m.u.v. Amsterdam zijn opgestart.

- Hengelo Ov., Gemeentelijk Badhuis Oldenzaalsestraat 18, 1919. In augustus 2012 heeft de gemeente Hengelo besloten om de monumentenstatus van het vervallen pand in te trekken om het pand te verkopen aan een onbekende projectontwikkelaar die de naastgelegen Ariënschool wil gaan restaureren en herbestemmen onder voorwaarde dat het badhuis wordt gesloopt t.b.v. een parkeerterrein. Huidig eigenaar woonstichting Welbions ziet geen mogelijkheden om beide panden te herbestemmen. Bezwaar is ingediend tegen het intrekkingsbesluit. In februari 2013 is het bezwaar ongegrond verklaard en is ook de sloopmelding geaccepteerd. In maart 2013 is bij de rechtbank beroep aangetekend inclusief een verzoek tot een voorlopige voorziening. In april 2013 is de voorziening door de rechter toegewezen zodat de beschermde status nog van kracht is gedurende de bodemprocedure die nog door de rechtbank moet worden behandeld. De inmiddels bekende projectontwikkelaars hebben zich teruggetrokken. De rechtbank heeft in september 2013 het beroep gegrond verklaard omdat de gemeente niet kan aantonen dat het pand zijn monumentwaarde heeft verloren. Na de uitspraak waren er in 2014 gunstige vorderingen dat het badhuis zal worden verkocht en herbestemd zodat het voor het nageslacht behouden blijft. Aandacht blijft nog voor de herbestemming van de Ariënschool. Helaas is in 2015 de herbestemming van beide gebouwen in een impasse gekomen door de houding van gemeente en eigenaar. Deze behoudsactie wordt samen met Bond Heemschut uitgevoerd.
- Utrecht-Tuindorp, Gerrit Rietveldcollege vh. College Blaucapel, Winklerlaan 373, 1965, C. Elffers. De school wordt bedreigd door sloop. Gemeente Utrecht heeft verzoek tot bescherming afgewezen en kiest voor nieuwbouw van de school en woningbouw. In december 2012 is bezwaar aangetekend en bij de Raad van State beroep aangetekend tegen de vaststelling van het bestemmingsplan. Dit beroep is in het voorjaar 2013 door de Raad van State ongegrond verklaard. Er wordt nog bestudeerd naar alternatieven voor sloop-nieuwbouw. In december 2014 is het college verhuisd naar de nieuwbouw. De kunstwerken zijn eruit gehaald en elders geplaatst. Medio 2015 staan hekken om het pand. Deze behoudsactie wordt samen met Vereniging Oud-Utrecht en Bond Heemschut uitgevoerd.
- Utrecht, Hovenierswoning, Van Zijstweg 51, 1875. Samen met Vereniging Oud-Utrecht en Bond Heemschut. Pand staat in de weg voor aanleg van de HOV-baan. Met de gemeente wordt gesproken over behoud en inpassing van de woning.
- Hilversum, uitbreiding KRO-gebouw, Emmastraat 50-52, 1954, F.J. Wiegerinck en H.J. van Balen. Het oudere gedeelte uit 1936 is beschermd als rijksmonument. Studiocomplex staat sinds het vertrek van de KRO leeg en wordt bedreigd door sloop. Projectontwikkelaars willen alleen behoud van het rijksmonumentale gedeelte. In mei 2012 is de gemeente verzocht tot bescherming als gemeentelijk monument. In juli 2014 heeft de gemeente besloten om de monumentenprocedure op te starten waarbij het is voorbeschermd. Medio 2015 is het voornemen om delen van het complex te slopen. Deze behoudsactie wordt samen met Bond Heemschut en Albertus Perk uitgevoerd.
- Bussum, RK-Pensionaat Mariënborg, Brinklaan 82, 1878-1881, Alfred Tepe. Op 3 maart 2015 heeft de gemeente besloten om de monumentenstatus in procedure te brengen.
- Aalsmeer, Zuiderkerk, Hortensialaan 55, 1953, J.F. Berghoef. Sinds 2008 staat de kerk leeg en is verkocht aan een projectontwikkelaar. Deze zag geen mogelijkheden tot behoud en wilde nieuwbouw op de locatie van de kerk. In mei 2012 is de gemeente Aalsmeer verzocht om bescherming. In oktober 2012 heeft de gemeente ons verzoek afgewezen omdat ze in een eerder stadium aangaf om de kerk niet te beschermen. Het bezwaar dat wij hebben ingediend is in maart 2013 ongegrond verklaard. Tegen dat besluit is geen beroep ingesteld. De gemeenteraad heeft verzocht om nader onderzoek naar de mogelijkheden van hergebruik van het kerkgebouw. In 2014 is door de projectontwikkelaar een plan ontwikkeld voor de bouw van zorgwoningen waarbij de kerk gehandhaafd blijft.
- Uithoorn, RK-kerk St. Jans Onthoofding of Schanskerk, 1866-1868, H.J. van der Brink. Door problemen met de fundering is de kerk aan de eredienst onttrokken. In mei 2012 is naar de gemeente Uithoorn gereageerd op berichtgeving over de bouwkundige toestand van de twee torens en dat het kerkbestuur is aangeschreven om maatregelen te nemen. Daarnaast is geconstateerd dat op last van de gemeente onderdelen van de torens zoals kruisen zonder de

vereiste monumentenvergunning zijn verwijderd. Het kerkbestuur heeft de gemeente verzocht tot sloop van de kerk. In september 2012 is de Werkgroep Herbestemming Schanskerk opgericht. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van Heemschut, Cuypersgenootschap en Task Force Toekomst Kerkgebouwen. Op grond van het advies van de monumentencommissie heeft de gemeente Uithoorn in november 2012 besloten om de sloopvergunning te weigeren. In november 2014 is bekend gemaakt dat de kerk is verkocht aan een ontwikkelmaatschappij. Om de kerk worden woningen gebouwd waarbij het in de jaren '60 aangebouwde priesterkoor zal verdwijnen. De voorgevel met de twee torens blijft behouden. Naar het behoud van het schip wordt nog onderzoek gedaan.

- Broek in Waterland, Woningbouwcomplex Burg. P.Ph. Paulplantsoen voor bejaarden, 1954, K.F. Simons. In maart 2012 is de gemeente Waterland verzocht tot bescherming. In mei 2013 stonden berichten in de plaatselijke pers dat de gemeente onze aanvraag wilde gaan afwijzen. Bij nadere informatie is door de gemeente aangegeven dat het een beeldbepalend pand zou worden. In december 2013 heeft de gemeente toch een ommezwaai gemaakt en kenbaar gemaakt dat het voornemens heeft om het complex als gemeentelijk monument aan te wijzen. In april 2014 werd de aanwijzing als monument definitief. De woningstichting heeft als eigenaar bezwaar ingediend tegen aanwijzing, maar naar ampel beraad het bezwaar ingetrokken.
- Den Helder, NS-station, 1958, G.J. van der Grinten. Wordt bedreigd met afbraak i.v.m. plannen nieuwbouw stadhuis annex station. In mei 2012 is de gemeente verzocht om het gebouw te beschermen. In mei 2013 besluit de gemeente om onze aanvraag af te wijzen en te kiezen voor nieuwbouw stadhuis en station. Het bezwaar tegen de afwijzing is door de gemeente ongegrond verklaard. Verder is nog in januari 2014 een zienswijze gegeven over het ontwerp-bestemmingsplan Stationslocatie 2014. Het nieuwe college heeft in juni 2014 een streep gehaald door de nieuwbouwplannen stadhuis/station. Het station en het nabij gelegen postkantoor blijven behouden en er komt nieuw erfgoedbeleid.
- Boskoop/Alphen aan den Rijn, Monumentenbeleid. In juni 2012 is aan de gemeente bericht dat het verzoek van Bond Heemschut wordt ondersteund om niet met de invulling van het monumentenbeleid te wachten tot na de gemeentelijke herindeling per 1 januari 2014 en tot het versneld aanwijzen van 19 monumentwaardige panden. Inmiddels heeft de gemeente de invulling van het monumentenbeleid opgepakt en de procedure tot aanwijzing van de zgn. Heemschutpanden opgestart. In februari 2013 heeft het college middels een niet gepubliceerde beleidsnota vastgesteld dat alleen monumenten worden aangewezen na instemming van de eigenaar. In december 2013 heeft de gemeente besloten om 8 panden niet aan te wijzen als monument en het voornemen om 7 panden niet aan te wijzen omdat de eigenaren daarmee niet instemmen. Tegen het afwijzingsbesluit en het voornemen zijn in januari 2014 bij de gemeente Alphen aan den Rijn (rechtsopvolger van Boskoop) bezwaar resp. zienswijze ingediend. Het bezwaar tegen afwijzing is in juni 2014 afgewezen. In juli 2014 is bij de rechtbank beroep ingesteld tegen het besluit omdat het onzorgvuldig is gemotiveerd. Dit beroep wordt samen met Bond Heemschut uitgevoerd. Van de Heemschutpanden zijn in juli 2013 vijf panden als monument aangewezen en één (gemeentetoren) gedeeltelijk. In december 2014 heeft de rechtbank het beroep gegrond verklaard en bepaald dat de gemeente haar huiswerk opnieuw moet overdoen waarbij een goede belangenafweging kan maken op grond van de monumentwaarde en belangen van de eigenaar. In oktober 2014 heeft de gemeente alsnog besloten om 7 panden niet aan te wijzen als monument. Tegen dat besluit hebben Heemschut en Cuypersgenootschap bezwaar aangetekend. De behandeling van dit bezwaar is in verband met de rechterlijke uitspraak tijdelijk opgeschort waarbij de 7 panden worden meegenomen met de 7 panden die eerder waren afgewezen. Voor deze panden worden redengevende omschrijvingen gemaakt en vervolgens zal over de monumentenstatus opnieuw besluiten worden genomen waarbij de belangen van de eigenaar worden afgewogen. In dit proces wordt ook het toekomstig erfgoedbeleid van de gemeente Alphen meegenomen dat door de gemeentelijke herindeling vóór 2016 moet zijn geharmoniseerd.
- Axel, RK-kerk H. Gregorius de Grote, Walstraat 31, 1862-1863, P. Soffers. Medio 2013 ziet

het er naar uit dat de kerk behouden blijft en een zinvolle bestemming krijgt. Inmiddels is de kerk in 2014 verkocht, maar de eigenaar zit niet op een monumentenstatus te wachten. De gemeente Terneuzen moet medio 2015 nog een besluit nemen. Deze behoudsactie wordt samen met Bond Heemschut uitgevoerd.

- Standdaarbuiten, Sint Jan de Doperkerk, 1924, J. Oomen. Mede namens Bond Heemschut is in juli 2012 de gemeente Moerdijk verzocht tot aanwijzing van de kerk als monument. De monumentencommissie is positief over de monumentenstatus voor alleen het exterieur. In juni 2013 is het kerkgebouw aan de eredienst onttrokken. Het kerkbestuur streeft naar woningbouwontwikkeling op plaats van de kerk. In januari 2014 heeft de gemeente het verzoek afgewezen en de kerk niet als monument aangewezen vanwege de bezwaren van het kerkbestuur. Tegen het besluit is bezwaar ingediend. Op 8 juli 2014 is de gemeente teruggekomen op het afwijzingsbesluit en heeft het alsnog besloten om op ons verzoek de kerk aan te wijzen als monument. Het bezwaar van het kerkbestuur is ongegrond verklaard.
- Oosterhout. Aan de gemeente Oosterhout is in januari 2012 gevraagd om werk te maken van behoud van de Sint Antoniuskerk die als gemeentelijk monument is aangewezen, en een visie op te stellen voor de monumentale kerken binnen de gemeente. Door de gemeente is op de oproep gereageerd. Zij is van mening dat het initiatief bij de eigenaar moet komen. Een door de gemeente toegezegde kerkvisie is december 2013 voorgelegd. In januari 2014 is samen met Bond Heemschut een reactie gegeven. In februari 2014 is de kerkvisie door de gemeenteraad behandeld.
- Tilburg, Bankgebouw Spoorlaan 346, 1954-1955, bureau Kraaijvanger. In februari 2012 is ons verzoek door de gemeente afgewezen. Vervolgens is bezwaar gemaakt omdat de voorgeschreven procedure volgens de verordening niet is gevolgd. In maart 2013 heeft het college ons bezwaar ongegrond verklaard. De gemeenteraad besloot om geen nieuwe monumenten toe te voegen omdat bescherming van het pand de ontwikkeling van het gebied zou belemmeren. Het pand ligt in een beschermd stadsgezicht en de monumentencommissie heeft positief over de bescherming geadviseerd. Er is geen beroep tegen het besluit bij de rechtbank ingesteld. De kans bestaat dat het nieuwe college in 2014 toch een nieuw monumentenbeleid zal vaststellen waarbij ruimte wordt gegeven voor uitbreiding van de gemeentelijke monumentenlijst. De eigenaar van Spoorlaan 346 denkt inmiddels ook na over behoud van de meest beeldbepalende delen van het gebouw. In november 2014 heeft de gemeenteraad besloten tot uitbreiding van de monumentenlijst met toevoeging van wederopbouwpannen. Inmiddels is ook duidelijk dat het pand behouden blijft.
- Moergestel, Villa Van Delft Oirschotseweg 15, 1947-1948, Jos. Bedaux. Door de gemeente Oisterwijk afgewezen omdat in 2010 de zaak al is behandeld en geen nieuwe feiten en omstandigheden zijn geconstateerd. In november 2012 heeft de gemeente besloten om toch nog onderzoek te doen naar de mogelijkheden tot bescherming door een externe deskundige naar de waarde van de villa. In januari 2014 heeft de gemeente geconcludeerd dat het toch niet als monument wordt aangewezen nadat rapportage heeft uitgewezen dat de villa te ingrijpend is aangetast door de uitbreiding in 1954 en geen monumentwaarde meer heeft.
- Son en Breugel. Sint Petruskerk te Son, 1959-1960, Geenen & Oskam. In juli 2012 is de gemeente Son en Breugel verzocht om de kerk te beschermen als monument. De monumentencommissie heeft positief geadviseerd om de kerk te beschermen. Toch heeft de gemeente in maart 2014 ons verzoek afgewezen nadat we de gemeente in gebreke hebben gesteld. Tegen het afwijzingsbesluit is bezwaar ingediend en het bezwaar is in juli 2014 behandeld door de bezwarencommissie. Ondanks het advies van de bezwarencommissie om ons bezwaar gegrond te verklaren, heeft de gemeente alsnog in december 2014 besloten om niet tegemoet te komen aan onze bezwaren en het primaire besluit in stand gehouden. Tegen het besluit is beroep bij de Rechtbank aangetekend. Dit beroep zal in zomer 2015 worden behandeld.
- Reusel-De Mierden. Aan de gemeente is in januari 2012 verzocht om het vm. Fraterklooster (uit 1957-1959, arch. Jos Bedaux) te Reusel te beschermen. Dit verzoek wordt meegenomen in het nog te ontwikkelen monumentenbeleid. In juli 2014 heeft het gemeentebestuur besloten om het klooster te beschermen. De eigenaar heeft bezwaar ingediend en is niet eens

met het besluit van de gemeente. Het te ontwikkelen monumentenbeleid is in het najaar 2014 weer opgepakt en wordt in 2015 voortgezet.

- Waalre, Gemeentehuis Waalre, Kon. Julianalaan 19, 1929, H.W. Valk. Rijksmonument. In juli 2012 is het pand door een aanslag verwoest. Wij hebben de gemeente dringend verzocht om de restanten van het rijksmonument te behouden en in oude staat terug te reconstrueren volgens de oorspronkelijke tekeningen. In februari 2013 heeft het college aangegeven dat de restanten van het monument zwaar door roetvorming zijn aangetast en moeilijk zal worden om het pand met behoud van de restanten op te bouwen. In april 2015 is door de gemeenteraad besloten voor bouw van een nieuw gemeentehuis met multifunctioneel centrum op de locatie van het verwoeste pand. Aan de architect wordt opdracht gegeven om te onderzoeken op welke wijze elementen van het oude raadhuis opgenomen kunnen worden in het nieuwe complex.
- Maashees, H. Antonius Abtkerk, 1951, C.H. de Bever. In november 2012 is aan de gemeente Boxmeer een verzoek gericht tot bescherming. In april 2013 is door de gemeente besloten dat de kerk als gemeentelijk monument is aangewezen. Het kerkbestuur heeft vervolgens bezwaar ingediend. Dat bezwaar is in mei 2014 ongegrond verklaard en de aanwijzing als monument is onherroepelijk.
- Treebeek, gem. Brunssum, RK-kerk OLV. Rozenkrans, Komeetstraat 27. In januari 2012 is de gemeente verzocht om de kerk te beschermen. De gemeente heeft onze aanvraag in juli 2012 afgewezen omdat de gemeente geen mogelijkheden heeft om gemeentelijke monumenten aan te wijzen. Aan de gemeenteraad is bij brieven van januari en september 2013 verzocht om de verordening zodanig aan te passen zodat mogelijk is om monumenten te laten beschermen. In november 2014 is nog een zienswijze ingediend op de concept-welstandsnota. Tot nu toe heeft de gemeente dit wegens gebrek aan financiële middelen achterwege gelaten.
- Hoensbroek, Christus Koningkerk, Pius XII-plein, 1963-1964, Swinkels & Salemans. De kerk is bouwtechnisch bijzonder vanwege de toepassing van een voor de Nederlandse kerkbouw uitzonderlijke en zeer vooruitstrevende bouwmethode door middel van prefab beton. Voor zover bekend is het de enige geprefabriceerde kerk in Nederland. In 2010 is de kerk onttrokken aan de eredienst. In juni 2012 is het verzoek aan de gemeente Heerlen gedaan om de kerk te beschermen. De beslissing van de gemeente is aangehouden na onderzoek door het dekenaat Heerlen over het gebruik en toekomst van het religieus erfgoed binnen haar grenzen. Het dekenaal kerkenplan is in juni 2014 gepresenteerd.
- Valkenburg a/d. Geul. In oktober 2012 is aan de gemeente een verzoek gedaan om het monumentenbeleid te ontwikkelen. Hierop is door de gemeente positief op gereageerd. Aan de gemeenteraad is in april 2013 nader uitleg gegeven. In april 2015 is door de gemeente besloten om een startnotitie monumentenzorg op te stellen.
- Eijsden-Margraten. Erfgoedverordening. In december 2012 is dringend de gemeenteraad van Eijsden-Margraten verzocht om geen medewerking te verlenen aan de plannen van het college om het monumentenbeleid wegens bezuiniging en terugdringen van de regeldruk geheel te staken en de erfgoedverordening zodanig te wijzigen dat de bestaande gemeentelijke monumenten in de voormalige gemeente Margraten van de lijst worden geschrapt en het ook niet mogelijk wordt om monumenten aan te wijzen. De gemeenteraad heeft alsnog het voorstel van het college aangenomen maar met een restrictie dat het college met alternatieven moet komen tot bescherming van het erfgoed. In 2013-2014 is gesproken over bescherming zonder te komen tot algeheel beleid waarbij het erfgoed wordt beschermd. Het is nu wachten op de plannen van het nieuwe college. In 2014 zijn er nog geen plannen gepresenteerd.

Lopende behoudsacties 2014 die in 2013 m.u.v. Amsterdam zijn opgestart.

- Kimswerd (Wonseradeel), dorpshuisje Streek 27, Rijksmonument. Er is in april 2013 een zienswijze ingediend bij de gemeente Súdwest-Fryslân tegen het ontwerp-omgevingsvergunning voor sloop van het pand op verzoek van de eigenaar. Het 19^e-eeuwse huisje is zwaar vervallen, maar kan nog in oude toestand hersteld worden. Verder is in mei

- 2014 de gemeente verzocht tot handhaving dat het pand wind- en waterdicht wordt gemaakt. De rijksdienst is tegen sloop. Gemeente heeft in 2014 nog geen besluit genomen over de definitieve vergunning en het handhavingsverzoek en zoekt naar een oplossing. Deze behoudsactie wordt samen met Bond Heemschut uitgevoerd.
- Oldenzaal, kerk van de Allerheiligste Drieënheid, Kruisstraat 9, 1929-1930, Wolter te Riele. In november 2013 is de gemeente verzocht om de kerk te beschermen als gemeentelijk monument. Medio 2014 is de gemeente voornemens om de kerk als monument aan te wijzen. Kerkbestuur is tegen de monumentenstatus. In 2014 heeft de gemeente nog geen besluit genomen. Besluitvorming wordt in juni 2015 verwacht.
 - Gemeente Leusden, monumentenbeleid. Door onze inbreng heeft de gemeente nieuw monumentenbeleid vastgesteld waarbij de gemeentelijke monumentenlijst wordt uitgebreid. Er is overleg met de gemeente over de voordracht van monumentwaardige panden.
 - Utrecht, reclamebeleid en handhaving in de binnenstad. In juni 2013 is de gemeente aangeschreven met het verzoek tot handhaving op illegale reclames op beeldbepalende panden en monumenten. In april 2014 is door de gemeente gemeld dat handhavend wordt opgetreden tegen illegale reclames en niet wordt opgetreden tegen reclames waarvoor een vergunning is afgegeven.
 - Bussum, houten Noorse chalet-woning Nieuwe 's-Gravelandseweg 75 uit 1906 op voormalige kolonie Walden. De woning is door Sietse Martens de Haan, de timmerman van Walden gebouwd. In augustus 2013 is de gemeente verzocht om het pand te beschermen. Deze wordt meegenomen in de voorgenomen uitbreiding van de gemeentelijke monumentenlijst. Op 3 maart 2015 heeft de gemeente besloten om de monumentenstatus in procedure te brengen.
 - Hilversum, Studio 2 van de AVRO "Violkist", 1938-1940, B. Merkelbach & Ch.F. Karsten. Rijksmonument. Beeldbepalend gestitueerd nabij kruising 's-Gravelandseweg, Melkpad en Hoge Naarderweg. Medio 2013 zijn er plannen om het leegstaande pand te transformeren tot woongebouw waarbij exterieur en interieur zwaar worden aangetast. In december 2013 is de gemeente verzocht van die plannen af te zien en te kiezen voor een waardige herbesteding met behoud van de monumentale waarden. Inmiddels zijn de plannen een stille dood gestorven.
 - Muiderberg, begraafplaats Badlaan. In juli 2013 is aan de gemeente Muiden de suggestie gedaan om de begraafplaats te beschermen als monument. Ons lid Jenny Bierenbroodspot heeft over de begraafplaats een uitvoerige beschrijving gemaakt. Van de gemeente is in 2014 nog geen reactie vernomen.
 - Ouder-Amstel. Gemeentelijk monumentenbeleid. De gemeente heeft als enige in de regio Amstelland nog geen gemeentelijke monumenten. In een brief van maart 2013 is de gemeente er op gewezen. De plaatselijke monumentenvereniging heeft een avond georganiseerd voor raadsleden en belangstellenden over het erfgoedbeleid. De secretaris heeft nogmaals gezegd dat de gemeente haar erfgoed dient te beschermen. De burgemeester heeft toegezegd dat de gemeente gaat werken aan beleid tot bescherming van het plaatselijk erfgoed. Recent heeft de gemeente een startnotitie opgesteld. Het streven van de gemeente is om later in 2015 verdere besluiten te nemen.
 - Reeuwijk, boerderij Oukoopsedijk 10. De gemeente Bodegraven-Reeuwijk heeft op verzoek van de eigenaar besloten om de gemeentelijke monumentenstatus in te trekken wegens slechte bouwkundige staat van de leegstaande 19^e-eeuwse boerderij. In 2007 werd de boerderij als monument aangewezen en toen was de toestand al slecht. Tegen het besluit is in maart 2013 bezwaar ingediend. Dat bezwaar is in mei 2013 behandeld tijdens een zitting van de bezwarencommissie. De bezwarencommissie heeft de gemeente geadviseerd om het bezwaar gegrond te verklaren. De gemeente heeft in 2014 nog geen besluit op het bezwaar genomen.
 - Gorinchem, monumentenbeleid. Samen met de Bond Heemschut is in januari 2013 de gemeente verzocht om beleid te ontwikkelen tot aanwijzing en bescherming van panden op de gemeentelijke monumentenlijst. De gemeente bezit nog geen eigen monumentenlijst. Ons verzoek is door het college in juli 2013 afgewezen omdat door bezuinigingen geen financiële

middelen beschikbaar zijn. De gemeente wil eigenaren niet opzadelen met een monumentenstatus waar geen financiële voordelen tegenover staan. Bij het collegeakkoord na de raadsverkiezingen van maart 2014 is echter opgenomen dat de gemeente toch wil onderzoeken of een monumentenbeleid mogelijk is. Wellicht is in 2015 zicht op budget waardoor het monumentenbeleid kan worden aangepakt.

- Hillegom, Sint Jozefkerk, 1925-1927, Jan Stuyt. In februari 2013 is bij het gemeentebestuur aangedrongen tot handhaving van de kerk als gemeentelijk monument. De herbestemming van de voormalige kerk wil maar niet vlotten. In 2014-2015 zijn er plannen om alsnog woningen in de kerk te realiseren. Daarnaast twijfelt de gemeente aan de monumentwaarde van de kerk.
- Rotterdam-Overschie, RK-kerk OLV. van Altijddurende Bijstand, Burg. Baumannlaan 171, 1952-1953, J.P.L. Hendriks. In februari 2013 is de gemeentelijke monumentenstatus aangevraagd. In september 2013 heeft de gemeente laten weten dat ze het voornemen hebben om de kerk als monument aan te wijzen. Kerkbestuur en deelgemeente Overschie hebben de gemeente Rotterdam in december 2013 laten weten geen voorstander te zijn van de monumentenstatus vanwege ruimtelijk-economische en financiële argumenten en zijn voorstander voor sloop van de kerk. De gemeente moet nog een besluit nemen en is met partijen in gesprek voor eventuele herbestemming.
- Teylingen, monumentenbeleid. In januari 2013 is zienswijze bij de gemeente ingediend tegen de plannen van de gemeente om panden in Sassenheim af te voeren van de gemeentelijke monumentenlijst die lager scoren dan 17 punten die door Dorp, Stad en Land zijn gegeven. Panden die 17 punten scoren wordt de beslissing gelaten aan de eigenaar. Panden die hoger dan 17 punten scoren blijven op de lijst staan of worden aan de monumentenlijst toegevoegd. Bij de gemeenteraad is ingesproken. In mei 2013 heeft de gemeenteraad toch het voorstel van het college overgenomen. Tegen het voorstel om 12 gemeentelijke monumenten in Sassenheim van de lijst af te voeren is in februari 2014 zienswijze ingediend. De gemeente heeft de zienswijze in mei 2014 ongegrond verklaard omdat de monumentencommissie akkoord is gegaan met afvoer van de lijst. In december 2014 zijn nogmaals 9 Sassenheimse monumenten van de lijst afgevoerd op verzoek van de eigenaar. Van de oorspronkelijke monumentenlijst van Sassenheim is niet veel meer overgebleven. Bezwaar maken heeft geen zin omdat ook de monumentencommissie met de afvoer heeft ingestemd. Deze behoudsactie is samen met Bond Heemschut uitgevoerd.
- Sassenheim, Woonhuis Hoofdstraat 205. De eigenaar heeft bij de gemeente Teylingen verzocht om sloop van het vroeg 19^e-eeuwse pand. Dit is in eerste instantie door de gemeente geweigerd omdat het nog gemeentelijk monument was. Pas na vaststelling van het nieuwe aanwijzingsbeleid in mei 2013, is het pand door de gemeente in oktober 2013 van de lijst afgevoerd omdat het minder dan 17 punten heeft. Tegen het afvoeringsbesluit is in november 2013 zienswijze ingediend. Deze zienswijze is door de gemeente in februari 2014 ongegrond verklaard omdat de monumentencommissie akkoord is met afvoer van de lijst. Vervolgens is het pand in juni 2014 gesloopt. Deze behoudsactie is samen met Bond Heemschut uitgevoerd.
- Zuidplas, harmonisatie gemeentelijk monumentenbeleid. In oktober 2013 is gereageerd op plannen van B&W van de gemeente tot harmonisatie van het monumentenbeleid waarbij de gemeentelijke monumentenlijst van de voormalige gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle verdwijnt en in Nieuwerkerk aan den IJssel en Moordrecht geen gemeentelijke monumenten worden aangewezen. B&W hebben de plannen onder druk van de gemeenteraad ingetrokken en de gemeenteraad in januari 2014 de keuze gegeven voor een aantal opties tot bescherming van het erfgoed. De gemeenteraad heeft gekozen voor bescherming beeldbepalende panden waarbij de eigenaar de keuze krijgt om het pand tot monument aan te wijzen. Deze behoudsactie wordt samen met Bond Heemschut uitgevoerd.
- Neerkant, Sint Willibrorduskerk, Dorpsstraat 31, 1956-1957, Jos Deltrap. In juli 2013 is aan de gemeente Deurne het verzoek gedaan tot aanwijzing van de kerk als monument. In juli 2014 heeft het kerkbestuur kenbaar gemaakt dat het positief is over een monumentenstatus. In november 2014 is de kerk aangewezen als monument.

- Geertruidenberg, bijgebouwen Dongecentrale. Het filtergebouw en Centrale zijn al aangewezen als rijksmonument. In november 2013 is in verband met de herbestemming van het complex aan de gemeente het verzoek gedaan tot bescherming van een blok van 7 dienstwoningen Centraleweg 20-32 uit 1919 en diverse naoorlogse panden van architectenbureau C.H. de Bever waaronder een kantoorpand, een stallinggebouw, magazijngebouw etc. De gemeente heeft in januari 2014 aangegeven tot beoordeling van de historische waarden over te gaan en bij voldoende waarde zal zij in principe overgegaan tot het opstellen van redengevende omschrijvingen met het oog op bescherming. In 2015 is men bezig de panden te beschrijven.
- Sint Oedenrode, Goede Herderkerk mgr. Bekkersplein, 1963-1966, Pieter Dijkema. In januari 2013 is de gemeente verzocht om de kerk te beschermen. De kerk is door ons erelid Wies van Leeuwen bestempeld als één van de mooiste kerken van Brabant. In juli 2013 is de kerk door de gemeente voorbeschermd en wordt met het kerkbestuur overlegd voor een zinvolle herbestemming. De gemeente is voornemens om de kerk te beschermen. In 2014 is er nog geen besluit genomen.
- Voerendaal, mijnwerkerswoningen Laurentiusplein, Tenelenweg en Vincentiusstraat, 1917, Jan Stuyt. Er zijn plannen van de woningstichting om de woningen te slopen en te vervangen door nieuwbouw. In maart 2013 is de gemeente verzocht tot bescherming nadat de sloopvergunning is afgegeven. De gemeente Voerendaal heeft geen gemeentelijke monumenten. Medio 2014 worden de woningen gesloopt en vervangen door woningen in oude stijl. Dankzij onze inbreng wordt het monumentenbeleid in Voerendaal opgepakt.
- Weert, Fatimakerk Coenraed Abelstraat, 1954-1955, Pierre Weegels. In november 2013 is de gemeente verzocht om de eigenaar aan de schrijven om het verval van de leegstaande kerk tegen te gaan. De kerk is gemeentelijk monument. De gemeente heeft het verzoek opgepakt en is met de eigenaar in gesprek. De kerk is in maart 2014 gekocht door een particulier met het doel een maatschappelijke functie eraan te geven met behoud van de monumentale onderdelen.

Zoetermeer, 6 juni 2015. Leo Dubbelaar, secretaris